

Årsplan för Västerås 2026

Trygghet och tradition – för en hållbar kommun

Sverigedemokraterna

Innehållsförteckning

Inledning	3
Vision för Västerås	4
Sverigedemokraternas satsningar	5
Sverigedemokraternas uppdrag	6
Våra nio övergripande mål	7
Finansiering	8
Förskolenämnden	12
Grundskolenämnden	14
Utbildningsnämnden	17
Skultuna kommundelsnämnd	20
Äldrenämnden	23
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	25
Individ- och familjenämnden	27
Arbetsmarknadsnämnden	29
Kulturnämnden	31
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	33
Byggnadsnämnden	36
Tekniska nämnden	38
Fastighetsnämnden	41
Miljö- och konsumentnämnden	43
Kommunstyrelsen	45
Valnämnden	47
Överförmyndarnämnden	48
Stadsgemensamma kostnader	50
Kommunrevisionen	53
Bolag och kommunalförbund inom koncernen	54
Finansiella rapporter och tabeller	56
Förslag till årsplan 2026 – 2028	57

Inledning

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med sverigevänlig politik för alla. Vi ser oss som ett mittenalternativ i svensk politik, där vi förenar strävan efter social och ekonomisk trygghet med värdekonservativa principer. Vårt övergripande mål är att bygga ett folkhem som präglas av trygghet, välstånd, demokrati och stark inre solidaritet, en plats där människor kan känna sig hemma och bidra efter förmåga.

I Sverigedemokraternas årsplan 2026 presenterar vi vår vision för Västerås, hur kommunen kan utvecklas till en stad som är trygg, sammanhållen och levande. Årsplanen visar hur kommunens verksamhet kan inriktas, vilka områden som behöver prioriteras och vilka mål vi vill nå. Vi beskriver också hur kommunens resurser kan användas klokt och ansvarsfullt för att skapa bästa möjliga förutsättningar för invånare, företag och framtida generationer.

Erik Johansson

Gruppledare och oppositionsråd

Gisela Carstinge

Vice gruppledare

Vision för Västerås – tryggt, sammanhållet och välmående

Sverigedemokraterna vill se ett Västerås där människor känner sig fria, trygga och delaktiga i alla livets skeden. Vi har en vision om en stad där invånare och besökare känner sig hemma, och där trygghet, välmående och sammanhållning genomsyrar vardagen. Ingen ska behöva vakna upp av skottlossning eller känna oro över att vara på fel plats vid fel tidpunkt, tryggheten är kommunens viktigaste uppgift.

I vårt Västerås finns tilltro till samhället och till varandra. Valfärden är sammanhållen och tillgänglig för alla, och det sociala skyddsnätet finns där när det behövs. Invånarna tar ansvar, bidrar efter förmåga och får stöd när behov uppstår. Genom delaktighet och ansvarstagande växer både individen och kommunen tillsammans.

Vi vill utveckla Västerås med attraktiv samhällsplanering, tillgängliga miljöer och ett starkt näringsliv som skapar jobb och möjligheter för alla. En befolkningsökning ska ske på ett socialt och ekonomiskt hållbart sätt, en tillväxt som stärker kommunen och gynnar dess invånare.

Med tydlighet, beredskap och långsiktigt ansvar bygger vi ett Västerås som står starkt i både med- och motgång, där varje invånare kan känna trygghet, tillhörighet och framtidstro.

Sverigedemokraternas satsningar

Trygghetssatsning

Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Utbildningsnämnden, Skultuna kommunalnämnd, Äldrenämnden, Nämnden för personer med funktionsnedsättning, Individ och familjenämnden, Arbetsmarknadsnämnden, Nämnden för idrott, fritid och förebyggande, Tekniska nämnden.

Totalt 45 mnkr

Kompetensförsörjning

Förskolenämnden, Individ och familjenämnden.

Totalt 10 mnkr

Höjda lärarlöner

Grundskolenämnden, Utbildningsnämnden, Skultuna kommunalnämnd.

Totalt 21 mnkr

Kulturkanon

Kulturnämnden

Totalt 1 mnkr

Ökat föreningsstöd till barn och unga

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande

Totalt 2 mnkr

Ökad drift och underhåll av anläggningar och friluftsområden

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande

Totalt 1 mnkr

Tillsyn och myndighetssamverkan

Miljö och konsumentnämnden

Totalt 2 mnkr

Näringslivssatsning

Kommunstyrelsen

Totalt 15 mnkr

Höjd ersättning till förvaltare och gode män

Överförmyndarnämnden

Totalt 1 mnkr

Sverigedemokraternas uppdrag

Samtliga nämnder får i uppdrag att genomföra åtgärder för att öka tryggheten i Västerås. Kommunstyrelsen ansvarar för att stödja och vägleda nämnderna.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ekonomiska styrmedel som ska stimulera nämndernas viktiga arbete för att uppnå trygghet, samt prioritera åtgärder kopplade till det.

Stadsledningskontoret får i uppdrag att fördela effektiviseringskravet på 20 miljoner kronor för att minska konsult-, HR- och kommunikationskostnader till nämnderna.

Tekniska nämnden får i uppdrag att öka kollektivtrafikens tillgänglighet med fokus på landsbygden.

Våra nio övergripande mål

En trygg, välmående kommun där invånarna känner sammanhållning

Under planperioden ska

- 1 kommunen skapa en miljö där invånarna känner sig trygga
- 2 kommunen verka för välmående hos invånarna, fysiskt, psykiskt och socialt
- 3 kommunen arbeta för ökad social och kulturell sammanhållning, bland annat genom samverkan med civilsamhället

En attraktiv och tillgänglig kommun där invånarna känner delaktighet

Under planperioden ska

- 4 kommunen erbjuda en levande, vacker och hållbar miljö som människor vill bo, arbeta och investera i
- 5 kommunen säkerställa en ökad tillgänglighet och lyhördhet både för invånare och näringsliv
- 6 kommunen främja utveckling av alla transportslag

En ansvarstagande kommun med hög beredskap och god ekonomi

Under planperioden ska

- 7 kommunen använda sina resurser effektivt och hållbart, fatta välgrundade beslut och säkerställa att skattepengar används på ett sätt som gynnar invånarna.
- 8 kommunen ska vara förberedd på kriser och förändringar, med fungerande rutiner och planer som skyddar invånarnas trygghet och samhällets funktioner.
- 9 kommunen präglas av ansvarstagande och tydlighet och ökar den gemensam viljan att ta ansvar, som individer och som samhälle.

Finansiering

Finansiering av den kommunala verksamheten

Finansiering av den kommunala verksamheten utgörs av skatteintäkter, utjämning och generella bidrag via utjämningssystemet, riktade statsbidrag, taxor och avgifter samt finansnetto inklusive utdelning från Västerås Stadshus AB.

Skattesats

Budgetförslaget för 2026–2028 bygger på en oförändrad kommunal skattesats på 20,36 procent för Västerås.

Skatteprognos

Enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR) skatteunderlagsprognos från augusti 2025 framgår att tillväxten i skatteunderlaget har nedreviderats jämfört med tidigare prognoser, särskilt den från april samma år. Den svenska ekonomin befinner sig fortsatt i en svag konjunktur, vilket påverkar både sysselsättning och antalet arbetade timmar negativt under 2025. En återhämtning väntas under 2026, då BNP-tillväxten bedöms ta fart igen. Prognosen påverkas även av internationella faktorer såsom handelskonflikter och geopolitisk oro, vilket bidrar till osäkerhet i den ekonomiska utvecklingen.

Skatteunderlaget förväntas öka under kommande år, men tillväxten för 2024 och 2025 är lägre än tidigare bedömningar med anledning av fördröjd konjunkturåterhämtningen. Efter två år med reala minskningar i skatteunderlaget, till följd av hög inflation och svag konjunktur, bedöms en tydlig återhämtning ske under 2025 i takt med att inflationen avtar. För perioden 2025–2028 beräknas skatteunderlaget öka med i genomsnitt 2,0 procent per år i reala termer. Detta innebär en relativt stark återhämtning jämfört med utvecklingen under 2023–2024. Trots detta är den förväntade tillväxten under perioden 2026–2028 svagare än en utveckling i linje med den historiska trenden.

Finansnetto

Västerås stads finansnetto består av utdelning från kommunala bolag, finansnetto från internbanken, ränta på pensionsavsättning och värdeförändring på placerade medel. Utöver detta finns räntekostnader via pensionsavsättningar samt räntekostnader för finansiell leasing.

Utdelning från kommunala bolag

Västerås stads utdelning från Västerås Stadshus AB beräknas uppgå till maximalt 150 miljoner kronor under 2026. Beloppet baseras på resultatet för 2025 och gällande ägardirektiv. Utdelningen beslutas formellt vid en bolagsstämma och delas ut därefter. Med hänsyn till kommunens samlade ekonomiska ställning finns möjlighet att, om så bedöms lämpligt, kvarhålla hela eller delar av utdelningen som utdelningsbart kapital inom bolaget.

Den största delen av utdelningen sker genom uttag från Mälarenergi AB som för 2023 - 2025, via ägardirektiv, fått ett tillfälligt ökat krav om utdelning/koncernbidrag. Västerås stad förväntas även få en utdelning från Mälarhamnar AB motsvarande 0,4 miljoner kronor.

Västerås stad beräknas, vid sidan av ovan, att få en utdelning motsvarande 3,1 miljoner kronor från Kulturfonden och Asköviksfonden baserat på historisk utdelning i fonderna. Kostnadsramen finns budgeterad inom den centrala budgeten, men är ämnad för kulturnämnden samt tekniska nämnden

Resultaträkning 2026

Resultaträkning, mnkr	Budget 2026
Verksamhetens intäkter	2 406,8
Verksamhetens kostnader	-13 311,7
Avskrivningar	-715,5
Verksamhetens nettokostnad	-11 620,5
Skatteintäkter, not 1	9 481,2
Generella statsbidrag och utjämning, not 1	2 065,2
Verksamhetens resultat	-74,1
Finansiella intäkter	520,3
Finansiella kostnader	-365,0
Summa finansnetto	155,4
Resultat efter finansiella poster	81,3
Resultat i förhållande till skatteintäkter (%)	0,7%

Nämnder, skattefinansierad verksamhet

Nämnder, skattefinansierad verksamhet	Budget 2025	Budget 2026	Förändring, mnkr	Förändring, %
Förskolenämnden	1 244,6	1 282,7	38,1	3,1%
Grundskolenämnden	2 678,4	2 822,1	143,7	5,4%
Utbildningsnämnden	971,2	1 030,2	59,0	6,1%
Skultuna kommundelsnämnd	155,9	166,7	10,8	6,9%
Äldrenämnden	1 981,3	2 092,5	111,2	5,6%
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	1 075,6	1 131,6	56,0	5,2%
Individ- och familjenämnden	773,4	761,2	-12,2	-1,6%
Arbetsmarknadsnämnden	395,3	420,4	25,1	6,3%
Överförmyndarnämnden	17,0	18,5	1,5	8,8%
Kulturnämnden	194,1	200,7	6,6	3,4%
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	408,1	422,4	14,3	3,5%
Tekniska nämnden	711,6	710,2	-1,4	-0,2%
Byggnadsnämnden	22,2	24,4	2,2	9,9%
Miljö- och konsumentnämnden	27,0	30,4	3,4	12,6%
Kommunstyrelsen	281,1	304,4	23,3	8,3%
Kommunrevisionen	5,0	5,2	0,2	4,0%
Valnämnden	3,4	8,4	5,0	147,1%
Fastighetsnämnden	1,0	0,0	-1,0	-100,0%
Delsumma nämnder	10 946,2	11 432,0	485,8	4,4%
Stadsgemensamma kostnader	273,1	188,5	-84,6	-31,0%
Verksamhetens nettokostnad	11 219,3	11 620,5	401,2	3,6%

Nämndernas ansvarsområde, mål och ekonomiska tilldelning

Pris- och löneutveckling

Nämndernas ekonomiska ramar har räknats upp utifrån en bedömning av pris och löneutveckling inför de kommande åren, där Sveriges kommuner och regioners (SKR) index för prisutveckling i kommunal verksamhet (PKV) har utgjort ett vägledande underlag för beräkning av kostnadsförändringar avseende arbetskraftskostnader, lokalkostnader och övriga kostnader. Inför 2026 har de ekonomiska ramarna justerats utifrån en differentierad bedömning utifrån dessa tre huvudkategorier, snarare än genom en generell indexuppräknings. Denna metod innebär att varje nämnd tilldelats resurser baserat på sin specifika kostnadsstruktur, vilket ger en mer träffsäker och rättvis fördelning.

Driftkostnader

Tillkommande driftkostnader avser tillkommande hyreskostnader som uppstår via en investering eller inhyrd lokal. Övriga tillkommande kostnader uppstår som en konsekvens av en investering, exempelvis kapitalkostnader, kostnader för ökade skötselytor eller personal. I samband med att de pedagogiska nämnderna får ökade driftkostnader vid en investering tillkommer även ersättning till fristående utförare. Denna beräknas utifrån nyckeltal på kostnadsökningen. Driftkompensationen baserar sig på tillkommande driftkostnader med hänsyn till eventuella externa intäkter och redan erhållen ram för objektet.

Demografi och volym

För flera nämnder är den ekonomiska tilldelningen justerad för demografi och volym enligt bedömning i stadens befolkningsprognos. Det innebär att resurserna fördelas så att nämnderna kan hantera ökad eller minskad efterfrågan utifrån befolkningsutveckling och behov, till exempel inom skola, äldreomsorg och socialtjänst. Justeringen bidrar till att säkerställa en långsiktigt hållbar planering och resursfördelning för kommunens verksamheter.

Ramjusteringar

Stadsgemensamma budgetmedel avseende avsatt löneutrymme 2025 enligt beslut i arbetsgivaredelegationen samt kompensation för ökad intern hyra i årsplan 2025 är i årsplan 2026 fördelade i berörda nämnders ramar. Ramjusteringar mellan nämnder och ny modell avseende större idrottshallar, skyddsrum i skollokalerna och lokalbank är inkluderad i ramjustering.

Nedbrutet i olika beståndsdelar baseras uppräknings på följande antaganden:

- Arbetskraftskostnaderna (lönekostnader samt personalomkostnader). Lönekostnaderna räknas upp med 3,0 procent från april enligt överenskommelse i arbetsgivaredelegationen.
- Lokalkostnaderna indexeras med 1,1 procent, baserat på antagande om konsumentprisindex (KPI) i oktober vars utfall är referenspunkt för uppräknings.
- Övriga kostnader har indexerats med 2,6 procent.
- Obligatoriska tjänster som debiteras via kommunstyrelsen räknas upp med 2,6 procent då ovan uppräknings ökar kostnaderna på den intäktsfinansierade delen av verksamheten.

Förskolenämnden

Ansvarsområde

Förskolenämnden ansvarar för förskola och pedagogisk omsorg med undantag för öppen förskola. Det innebär att nämnden är skolhuvudman för den kommunalt drivna verksamheten och att nämnden tilldelar alla förskolor och all pedagogisk omsorg bidrag på lika villkor, samt är tillsynsmyndighet för den fristående verksamheten.

Sverigedemokraternas mål

- **Under planperioden ska tryggheten och välmående öka bland barnen**

Barnets bästa ska alltid stå i centrum. Förskolans barngrupper ska vara tillräckligt små för att varje barn ska bli sett och få en trygg och pedagogisk vardag. Familjer ska själva kunna välja den lösning som passar deras livssituation bäst, och kommunen ska tydligt informera om att förskola inte är obligatorisk.

- **Under planperioden ska verksamhetens kompetens och personalens välmående**

Varje avdelning ska ha utbildad och engagerad personal som skapar en trygg, språkutvecklande och jämlik miljö för barnen. God svenska och förståelse för svenska värderingar är en självklarhet det stärker både barnens språkutveckling och känslan av samhörighet. Genom mindre enheter och riktade satsningar på personalen ska förskolan vara en attraktiv arbetsplats där både barn och vuxna mår bra och utvecklas.

- **Under planperioden ska familjers trygghet stärkas avseende behov och önskemål**

Barn har olika behov därför behövs en mångfald av pedagogiska alternativ där varje barn kan utvecklas utifrån sina förutsättningar. Små och nära förskoleenheter, även på landsbygden, skapar trygghet, kontinuitet och goda relationer mellan barn, personal och vårdnadshavare.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Förskolenämnd, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	1 245,6
Ramjustering mellan nämnder	-1,0
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	-0,2
Demografi och volym - barn i förskola	-2,8
Tillkommande lokalersättning - kommunal utförare	-0,9
Tillkommande lokalersättning - fristående utförare	-0,5
Pris- och lönekomensation	32,5
Kompetensförsörjning	8,0
Trygghetssatsning	2,0
Årets budget	1282,7
Ökning budgetram	38,1
% Ökning	3,1%

Demografi och volym - barn förskola

Det lägre barnafödandet gör att antalet barn i yngre åldrar väntas minska under de kommande åren. Det får konsekvenser för de pedagogiska verksamheterna, främst inom förskolorna. De minskande barnkullarna påverkar även investeringsbehoven

Satsningar

• Kompetensförsörjning

Förskolenämnden ska säkerställa att verksamheten har rätt kunskap och kompetens både nu och i framtiden. Det innefattar att analysera behov av kompetens, rekrytera nya medarbetare, utveckla befintliga medarbetares kompetens, samt att behålla och använda den kompetens som finns på ett effektivt sätt.

• Trygghetssatsning

För ett litet barn handlar trygghet om att vara i goda händer, förstå sin omgivning och bli förstådd. Förskolan ska vara en trygg och säker plats för alla barn. Förskolenämnden ska förebygga att obehöriga vistas på gården eller föremål göms där. Belysning, staket och grindar kontrolleras regelbundet för att upprätthålla en trygg miljö där barnen alltid kan leka säkert.

Grundskolenämnden

Ansvarsområde

Grundskolenämnden ansvarar för förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem. Som skolhuvudman ska nämnden dimensionera, utveckla och driva den kommunala skolan. Nämnden har också hemkommunsuppdraget att se till att alla barn får en utbildning. I rollen ingår också att fördela skolpeng och utöva kommunens insynsrätt i fristående grundskolor.

Sverigedemokraternas mål

- **Under planperioden ökar elevers upplevelse av trygghet och studiero**

Skolan ska ha en trygg och lugn miljö med tydliga regler och struktur som minskar stress och oro. Skolorna erbjuder elever stöd genom engagerade lärare, sociala team, en tillgänglig elevhälsa och nära samarbete med vårdnadshavare, så att de känner sig sedda och trygga. Insatser ska omedelbart sättas in för elever som riskerar att inte klara kunskapsmålen. Skolan ska arbeta aktivt med att förebygga ohälsa. I skolans lokaler och utegårdar råder en nolltolerans mot våld, vapen och droger. Alla barn ska erbjudas en stödjande skolmiljö oavsett vart i kommunen de bor.

- **Under planperioden får personalen en lugnare arbetsmiljö och möjlighet att öka sin kompetens**

Personalen inom grundskolan ska trivas på sitt arbete. De ska ha möjlighet att öka sin kompetens genom fortbildning, stöd och en arbetsmiljö som främjar engagemang och välmående. Personalen ska känna sig trygg och har rätt verktyg så att undervisningen kan förbättras, vilket i sin tur bidrar till ökade kunskapsresultat för eleverna. Målet är att skapa en stabil och motiverande lärmiljö där varje elev ges möjlighet att utvecklas fler fullföljer sin utbildning.

- Under planperioden ska alla barn och unga ges förutsättningar för att vilja ta ansvar

Barn och unga ska ta aktivt ansvar för sitt lärande, sina handlingar och sin omgivning. De ska känna att de har ett ansvar över sitt lärande, reflektera över sina styrkor och utvecklingsområden, förstå konsekvenserna av sina handlingar och bidra positivt till både lärmiljöer och den fysiska miljön i skolan. Ansvarstagande innebär också att de deltar i beslut, följer gemensamma regler, tar hand om material och gemensamma utrymmen samt föreslår förbättringar. Genom gradvis ökande ansvar och stöd utvecklas självförtroende, självständighet och förmåga att samarbeta.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Grundskolenämnd, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	2 681,5
Ramjustering mellan nämnder	-3,1
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	-0,9
Demografi och volym - barn i förskola	13,4
Tillkommande lokalersättning - kommunal utförare	25,0
Tillkommande lokalersättning - fristående utförare	9,4
Pris- och lönekomensation	70,8
Höjda lärarlöner	16,0
Trygghetssatsning	10,0
Årets budget	2 822,1
Ökning budgetram	143,7
% Ökning	5,4 %

Demografi och volym - elevantal i grundskola

Det lägre barnafödandet gör att antalet barn i yngre åldrar väntas minska under de kommande åren. Det får konsekvenser för de pedagogiska verksamheterna, främst inom förskolan men på sikt även i grundskolorna. De minskande barnkullarna påverkar även investeringsbehoven. Nästa år väntas antalet elever med behov av anpassad grundskola bli fler.

Satsningar

- **Trygghet**

En trygg skolmiljö skapas genom tydliga regler, nolltolerans mot våld, mobbning och droger och vapen samt ett nära samarbete mellan skola, hem och socialtjänst. Akutskolan ska ge elever rätt stöd samt bidra till en lugnare studiemiljö för elever och lärare. Mentorstöd och sociala team ska snabbt fånga upp elever i riskzonen för psykisk ohälsa eller påverkan från gängkriminalitet. Trygga relationer med vuxna och tillgång till kuratorer och skolpsykologer ger eleverna stöd och stabilitet. Skolan ska också arbeta förebyggande genom att stärka den sociala gemenskapen, minska stress samt öka medvetenheten om riskerna med sociala medier.

- **Höjda lärarlöner**

Lärarlönerna i Västerås har länge legat under nivån i närliggande kommuner. Genom höjda lärarlöner stärks möjligheten att rekrytera och behålla kompetent personal, vilket direkt påverkar kvaliteten i undervisningen och i längden elevernas kunskapsresultat.

Utbildningsnämnden

Ansvarsområde

Utbildningsnämnden ansvarar för att uppfylla kommunens samtliga skyldigheter enligt skollagen och andra skolförfattningar avseende kommunal gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare och särskild utbildning för vuxna.

Ansvaret gäller kommunen som skolhuvudman för den kommunalt drivna utbildningsverksamheten samt för hemkommunsuppdraget enligt skollagen. Som skolhuvudman ansvarar nämnden för att dimensionera, utveckla och driva den kommunala utbildningsverksamheten

Sverigedemokraternas mål

- **Under planperioden ökar elevers upplevelse av trygghet och studiero**

Skolan är en trygg och lugn miljö med tydliga regler och struktur som minskar stress och oro. Skolorna erbjuder elever stöd genom engagerade lärare, sociala team, en tillgänglig elevhälsa och nära samarbete med vårdnadshavare, så att de känner sig sedda och trygga. Insatser ska omedelbart sättas in för elever som riskerar att inte klara kunskapsmålen. Skolan arbetar aktivt med att förebygga ohälsa. I skolans lokaler och utegårdar råder en nolltolerans mot våld, vapen och droger. Alla barn erbjuds en stödjande skolmiljö oavsett vart i kommunen de bor.

- **Under planperioden får personalen en lugnare arbetsmiljö och möjlighet att öka sin kompetens**

Personalen inom skolan ska trivas på sitt arbete. De ska ha möjlighet att öka sin kompetens genom fortbildning, stöd och en arbetsmiljö som främjar engagemang och välmående. Personalen ska känna sig trygg och har rätt verktyg så att undervisningen kan förbättras, vilket i sin tur bidrar till ökade kunskapsresultat för eleverna. Målet är att skapa en stabil och motiverande lärmiljö där varje elev ges möjlighet att utvecklas fler fullföljer sin utbildning.

- **Under planperioden ska alla barn och unga ges förutsättningar för att vilja ta ansvar**

Barn och unga ska ta aktivt ansvar för sitt lärande, sina handlingar och sin omgivning. De ska känna att de har ett ansvar över sitt lärande, reflektera över sina styrkor och utvecklingsområden, förstå konsekvenserna av sina handlingar och bidra positivt till både lärmiljöer och den fysiska miljön i skolan. Ansvarstagande innebär också att de deltar i beslut, följer gemensamma regler, tar hand om material och gemensamma utrymmen samt föreslår förbättringar. Genom gradvis ökande ansvar och stöd utvecklas självförtroende, självständighet och förmåga att samarbeta.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Utbildningsnämnd, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	971,3
Ramjustering mellan nämnder	-0,1
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	-0,2
Demografi och volym - barn i förskola	18,7
Tillkommande lokalersättning - kommunal utförare	4,7
Tillkommande lokalersättning - fristående utförare	3,5
Pris- och lönekomensation	24,7
Korrigerig av ram - Harhrska	1,6
Trygghetssatsning	2,0
Höjda lärarlöner	4,0
Årets budget	1 030,2
Ökning budgetram	59,0
% Ökning	6,0%

Demografi och volym - elevantal i grundskola

Det lägre barnafödandet gör att antalet barn i yngre åldrar väntas minska under de kommande åren. Det får konsekvenser för de pedagogiska verksamheterna, främst inom förskolan men på sikt även i grundskolorna. De minskande barnkullarna påverkar även investeringsbehoven. Nästa år väntas antalet elever med behov av anpassad grundskola bli fler.

Satsningar

- **Trygghet**

En trygg skolmiljö skapas genom tydliga regler, nolltolerans mot våld, mobbning och droger och vapen samt ett nära samarbete mellan skola, hem och socialtjänst. Akutskolan ska ge elever rätt stöd samt bidra till en lugnare studiemiljö för elever och lärare. Mentorstöd och sociala team ska snabbt fånga upp elever i riskzonen för psykisk ohälsa eller påverkan från gängkriminalitet. Trygga relationer med vuxna och tillgång till kuratorer och skolpsykologer ger eleverna stöd och stabilitet. Skolan ska också arbeta förebyggande genom att stärka den sociala gemenskapen, minska stress samt öka medvetenheten om riskerna med sociala medier.

- **Höjda lärarlöner**

Lärarlönerna i Västerås har länge legat under nivån i närliggande kommuner. Genom höjda lärarlöner stärks möjligheten att rekrytera och behålla kompetent personal, vilket direkt påverkar kvaliteten i undervisningen och i längden elevernas kunskapsresultat.

Skultuna kommundelsnämnd

Ansvarsområde

Skultuna kommunaldelsnämnd tillhandahåller offentliga tjänster för alla som bor och verkar i kommundelen. Dessa offentliga tjänster är bland annat förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, gymnasium, fritidsgårdar, familjecentrum, öppen förskola, bibliotek, idrotts- och fritidsverksamhet, äldreomsorg samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Sverigedemokraternas mål

- Under planperioden utvecklas och bevaras Skultunas lokala identitet och miljö och tryggheten i kommunen ökar

Skultuna är en plats där den unika karaktären och trivselen i området utvecklas och bevaras, och där landskapsbilden längs Svartån värnas. Invånarna känner att deras åsikter tas på allvar och området präglas av ett starkt samarbete mellan lokalsamhälle och företag. Storskaliga etableringar av ex energiparker ska vara förankrade hos invånarna, vilket bidrar till att Skultuna blir en plats där människor vill bo och där miljön respekteras.

- Under planperioden får personalen en lugnare arbetsmiljö och möjlighet att öka sin kompetens

Skultunas förskolor och skolor erbjuder en trygg och stimulerande lärmiljö där barn och ungdomar får möjlighet att utvecklas utifrån sina behov. Alla elever når satta kunskapsresultat och behärskar det svenska språket. Personal inom skola, förskola och omsorg trivs i sina yrken tack vare mindre enheter, bättre löner och förbättrad arbetsmiljö, vilket säkerställer god utbildning.

- **Under planperioden sjunker ungdomsarbetslöshet och nämnden främjar boendeutveckling**

Fler unga i Skultuna kommer i arbete eller utbildning som leder till arbete, vilket ökar deras självförsörjning och bidrar till ett aktivt samhällsliv. Skultuna får möjlighet att utvecklats med fler radhus och småhus, vilket skapar attraktiva boendemöjligheter för människor i alla åldrar. Kommunen är en plats där invånare trivs, unga känner framtidstro och samhället fortsätter att utvecklas.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Skultuna kommunalnämnd, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	155,5
Ramjustering mellan nämnder	0,4
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	
Demografi och volym - elevantal förskola samt grundskola	-3,8
Tillkommande driftskostnader - investeringar	7,5
Pris- och lönekomensation	4,1
Lärlönesatsning - Ramhöjande satsning 2025	
Trygghetssatsning	2,0
Höjda lärlöner i grundskola och förskola	1,0
Årets budget	166,7
Ökning budgetram	10,8
% Ökning	6,9%

Demografi och volym - elevantal i förskola samt grundskola

Det lägre barnafödandet gör att antalet barn i yngre åldrar väntas minska under de kommande åren. Det kommer på sikt få konsekvenser nämndens förskole- och skolverksamhet. Nästa år väntas något färre barn och unga i Skultuna ha behov av skola.

Satsningar

- **Trygghet**

En trygg skolmiljö skapas genom tydliga regler, nolltolerans mot våld, mobbning och droger och vapen samt ett nära samarbete mellan skola, hem och socialtjänst. Gator, parker och andra offentliga miljöer är väl belysta och underhållna. Trygghetsåtgärder som övervakningskameror på torg, parkeringsplatser och vid kollektivtrafikpunkter samt patrullering av trygghetsvårdar kan ytterligare öka säkerheten.

- **Höjda lärarlöner**

Lärarlönerna i Västerås har länge legat under nivån i närliggande kommuner. Genom höjda lärarlöner stärks möjligheten att rekrytera och behålla kompetent personal, vilket direkt påverkar kvaliteten i undervisningen och i längden elevers kunskapsresultat.

Äldrenämnden

Ansvarsområde

Äldrenämnden ansvarar för insatser till personer som är 65 år och uppåt. Arbetet styrs främst av socialtjänstlagen, samt hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden beställer och upphandlar vård- och omsorgstjänster både i egen regi och med privata utförare. Nämnden ansvarar även för handläggning av bostadsanpassningsbidrag till personer över 65 år.

Sverigedemokraternas mål

- Under planperioden ska förtroende för äldreomsorgen öka genom en trygg och värdig vård med kulturell förankring

Äldreomsorgen i Västerås måste byggas på trygghet och respekt för dem som en gång byggde vårt land. Våra äldre har rätt till omsorg som speglar svensk kultur, med mat och traditioner som känns igen och ger värdighet i vardagen.

- Under planperioden säkerställs att anställda har hög kompetens och god språkförståelse

Fler utbildade undersköterskor med goda kunskaper i svenska språket ska arbeta inom äldreomsorgen. Kommunikation och förståelse är avgörande för vårdens kvalitet och för de äldres trygghet.

- Under planperioden säkerställs att kvalitet, trygghet och säkerhet prioriteras vid upphandlingar

Valfrihet och kvalitet för våra äldre är en självklarhet. Den som behöver omsorg ska kunna lita på att tryggheten alltid kommer först, oavsett utförare. När Västerås upphandlar äldreomsorg ska kvalitet och kulturell förankring väga tyngre än pris.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Äldrenämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	1 978,5
Ramjustering mellan nämnder	2,8
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	
Demografi och volym - hemtjänst och hemsjukvård	12,1
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	5,9
Tillkommande övriga driftskostnader - investeringar	25,0
Pris och lönekomensation	54,2
Ökad kvalitet inom hemsjukvård och hemtjänst - Ramhöjande satsning 2025	
Trygghetssatsning	14
Årets budget	2 092,5
Ökning budgetram	111,2
% Ökning	5,6%

Demografi och volym - hemsjukvård och hemtjänst

Den äldre befolkningen förväntas växa i snabbare takt än övriga åldersgrupper, och då främst personer i åldern 80 år eller äldre, vilket innebär ökade behov av resurser.

Satsningar

• Trygghet

Ett viktigt arbete handlar om att minska ensamhet genom sociala aktiviteter, gemenskap och meningsfulla möten. Trygghetslarm ger äldre en ökad känsla av säkerhet och möjlighet att snabbt få hjälp vid behov. Det är också avgörande att förebygga och förhindra övergrepp, vanvård och kränkande behandling genom tydliga rutiner, utbildning och kontinuerlig uppföljning.

Trygghet skapas också genom kontinuitet när den äldre möter personal som hen känner igen och har förtroende för, byggs en stabil relation som främjar både trygghet och välbefinnande.

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Ansvarsområde

Nämnden för personer med funktionsnedsättning ansvarar för omsorgen för människor med olika funktionsnedsättningar, med undantag av vad som åligger äldre- och Skultuna kommunalnämnd. Verksamheten bedrivs enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt socialtjänstlagen för personer under 65 år med funktionsnedsättning. Nämnden har också ansvar för kommunal hälso- och sjukvård i bostad med särskild service, för daglig verksamhet och sysselsättning, samt för handläggning av bostadsanpassningsbidrag till personer som inte fyllt 65 år.

Sverigedemokraternas mål

- Under planperioden ökar delaktigheten i arbetslivet för personer med funktionsvariationer

Alla medborgare har rätt till ett gott liv. Även den som har någon form av funktionsvariation ska kunna delta i samhället och ha ett arbete eller en stimulerande verksamhet att gå till. Möjligheterna stärks för fler personer med nedsatt arbetsförmåga att delta i arbetslivet utifrån sina individuella förutsättningar.

- Under planperioden ökar kvaliteten och tryggheten i gruppboenden

Gruppboendeverksamhet är trygga boenden med goda levnadsförhållanden, trivsel och gemenskap. Den som ger service, vård och omsorg har naturligtvis lämplig utbildning och behärskar svenska språket väl. För den enskildes trygghet genomförs återkommande kontroller mot belastningsregistret på samtlig personal. Kvalitetsuppföljning i verksamheterna ska även kunna genomföras oaviserat.

- **Under planperioden ökar antalet tillgängliga och trygga transportlösningar**

Välfungerande och trygga transportalternativ är nödvändigt för att kunna delta i arbetslivet, daglig verksamhet, fritidsaktiviteter och det sociala samhället. Den enskildes ekonomi ska inte vara ett hinder för möjligheten till ett aktivt liv.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Nämnden för personer med funktionsnedsättning, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	1 074,0
Ramjustering mellan nämnder	1,6
Demografi och volym – Personlig assistans, Daglig verksamhet, köpta placeringar LSS	17,4
Tillkommande driftskostnader – hyres/ kapitalkostnader	1,4
Tillkommande övriga driftskostnader – investeringar	6,2
Pris- och lönekompensation	30,0
Trygghetssatsning	1,0
Årets budget	1 131,6
Ökning budgetram	56,0
% Ökning	5,2%

Demografi och volym – assistans, daglig verksamhet, köpt placering, LSS

Den ekonomiska tilldelningen är justerad för volymer enligt bedömning i kommunens befolkningsprognos och inkluderar även ökad volym inom den dagliga verksamheten och köpta placeringar.

Satsningar

- **Trygghet**

Ett viktigt arbete handlar om att minska ensamhet genom sociala aktiviteter, gemenskap och meningsfulla möten. Det är också avgörande att förebygga och förhindra övergrepp, vanvård och kränkande behandling genom tydliga rutiner, utbildning och kontinuerlig uppföljning.

Trygghet skapas också genom kontinuitet när den äldre möter personal som hen känner igen och har förtroende för, byggs en stabil relation som främjar både trygghet och välbefinnande.

Individ- och familjenämnden

Ansvarsområde

Individ- och familjenämnden ansvarar för de socialpolitiska frågorna i kommunen. Socialtjänsten är samhällets skyddsnät och verksamheten påverkas i hög grad av hur väl hela samhället förmår ge barn, ungdomar och vuxna förutsättningar till en bra uppväxt och framtid.

Sverigedemokraternas mål

- Under planperioden säkerställs en snabb och rättssäker handläggning för barn och familjer

Socialtjänsten i Västerås ska stå för snabbhet, rättssäkerhet och neutralitet. Det ska finnas en barndomsgaranti så att inget barn faller mellan stolarna. Familjer som söker hjälp ska inte lämnas i ovisshet i månader när beslut måste fattas snabbt.

- Under planperioden säkerställs en ansvarsfull hantering av skattemedel och nolltolerans mot välfärdsfusk

Varje skattekrona måste användas ansvarsfullt. Välfärdsfusk är ett direkt hot mot förtroendet för systemet och mot resurserna för dem som verkligen behöver stöd. Därför krävs nolltolerans och skarpare kontroll.

- Under planperioden ökar förtroende för myndigheten genom professionalitet och neutralitet

För att stärka förtroendet driver vi en neutral klädpolicy i direkt klientkontakt. Socialtjänsten ska aldrig uppfattas som påverkad av religion eller ideologi, utan alltid vila på svensk lag.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Individ- och familjenämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	772,5
Ramjustering mellan nämnder	0,9
Demografi och volym – Vårdkostnad barn och ungdom samt vuxen	-35,0
Tillkommande driftskostnader – investeringar	-1,1
Pris och lönekomensation	20,9
Kompetensförsörjning	2,0
Trygghetssatsning	1,0
Årets budget	761,2
Ökning budgetram	-12,2
% Ökning	-1,6%

Demografi och volym – vårdkostnad barn och ungdom samt vuxen.

Den ekonomiska budgetramen är justerad för volymer enligt bedömning i stadens befolkningsprognos och behov av placeringar.

Satsningar

• Trygghet

Med vår satsning vill vi stärka relationerna mellan invånare och socialtjänst. Trygghetssatsningen ska bidra till en mer tillgänglig och förebyggande socialtjänst, där både personalen och invånarna känner att hjälp och stöd finns nära till hands.

• Kompetensförsörjning

Barnets bästa ska alltid väga tyngst i alla beslut. Det kräver erfarna socionomer med kompetens och mod att fatta rätt beslut från början.

Arbetsmarknads- nämnden

Ansvarsområde

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för kommunens arbetsmarknadsverksamhet, integrationsenheten, arbetslöshetsfrågor och företräder kommunen i Länssamordningsförbundet Västmanland. Nämnden svarar även för myndighetsutövning avseende ekonomiskt bistånd, dödsbohandläggning, samt budget- och skuldrådgivning enligt socialtjänstlagen och tillhörande förordning.

Sverigedemokraternas mål

- Under planperioden ökar antalet individer som kommer i egenförsörjning

Människor i behov av stöd måste ges det stöd som krävs för att kunna fungera i samhället, samtidigt måste tydliga krav ställas på varje individ att ta eget ansvar för egen försörjning. Krav på heltidsaktivering för vuxna med arbetsförmåga som får försörjningsstöd måste vara en självklarhet.

- Under planperioden ökar arbetet för att stärka individers ansvarstagande.

Individens ansvar för att komma i självförsörjning måste stärkas genom att kräva att varje person tar ett större ansvar och arbetar aktivt för att bli anställningsbar. Genom riktade insatser ska fler kunna lämna försörjningsstöd och öka sin delaktighet i samhället. Verksamheten har inarbetade rutiner för att informera om återvandringsbidraget.

- Under planperioden motverkas välfärdsbrottslighet och andel välfärdsbrott minskar

Nämndens ansvarsområden riskerar att utsättas för välfärdsbrottslighet och arbetet med att stävja sådana brott måste prioriteras.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Arbetsmarknadsnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	394,8
Ramjustering mellan nämnder	0,5
Demografi och volym – ekonomiskt bistånd flyktinghushåll	2,3
Ekonomiskt bistånd – normhöjning (indexering)	15,8
Pris och lönekomensation	5,0
Trygghetssatsning	2,0
Årets budget	420,4
Ökning budgetram	25,1
% Ökning	6,3%

Ekonomiskt bistånd – demografi och volym samt normhöjning

Ramen är justerad utifrån antagande om att riksnormen för ekonomiskt bistånd höjs med 3% samt att antalet hushåll förväntas öka. Den ekonomiska tilldelningen är även justerad utifrån bedömning av antalet flyktinghushåll som övergår till svenskushåll och därmed påverkar den anslagsfinansierade verksamheten

Satsningar

- Trygghet

Som en del av den särskilda trygghetssatsningen förstärks arbetet med tidiga och tillgängliga stödinsatser genom mobila team som kan möta invånare i deras närmiljö och erbjuda rådgivning innan problemen fördjupas. Parallellt genomförs riktade kompetenshöjande insatser för medarbetare inom arbetsmarknadsverksamheten och ekonomiskt bistånd, med fokus på bemötande, psykisk ohälsa och samordnat stöd. Tillsammans bidrar dessa åtgärder till en mer närvarande, professionell och trygg verksamhet som kan ge hjälp i rätt tid och på rätt sätt.

Kulturnämnden

Ansvarsområde

Kulturnämnden ansvarar bland annat för bibliotek, museer, kulturskola, kulturarv och allmänskultur. Även föreningsbidrag till kultur- och fritidsföreningar, samt stödet till studieförbund ligger under nämndens ansvarsområde.

Sverigedemokraternas mål

- Under planperioden breddas den geografiska och sociala spridningen av kulturinsatser

Det spelar inte någon roll vart i kommunen man bor utan alla stadsdelar och även landsbygden har tillgång till kultur. Äldre, vare sig man bor själv eller på ett äldreboende, har möjlighet till regelbunden kontakt med levande kultur, som till exempel uppträdanden av olika slag vilket bidrar till hälsosamt åldrande.

- Under planperioden stärks det lokala kulturarvet och den historiska medvetenheten

Västerås och i någon mån Västmanlands och Mälardalens kulturhistoria lyfts aktivt fram. Bevarandet av traditioner och belysandet av lokala historiska händelser och personer, i synnerhet sådana från förmodern tid, stärker samhörigheten i Västerås kommun och kunskapen om vårt närområde. Detta uppnås genom inrättandet av text nya museer, eller en samverkan med ideella grupper som ägnar sig åt historiskt kulturutövande, däribland hembygdsföreningar.

- **Under planperioden ökar transparensen och effektiviteten i kulturförvaltningen**

Kulturförvaltningen och dess system av underorganisationer och olika stöd och bidrag gör verksamheten i stort svår att överblicka. Detta gäller både för personer som vill få insikt i förvaltningen, och för aktörer som söker stöd för sin kulturverksamhet. En rationalisering och minskning av organisationen gynnar transparensen för medborgarna.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Kulturnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	193,6
Ramjustering mellan nämnder	0,5
Tidigare beslutade satsningar – tidsbestämda	
Tillkommande driftskostnader – hyres/ kapitalkostnader	0,7
Tillkommande driftskostnader – investeringar	
Pris och lönekomensation	4,9
Kulturkanon	1,0
Årets budget	200,7
Ökning budgetram	6,6
% Ökning	4,6%

Satsningar

- **Kulturkanon**

Det är viktigt att fler invånare i kommunen får upp ögonen för Sveriges nyligen presenterade kulturkanon. Genom att väcka intresse och nyfikenhet för de verk, idéer och uttryck som format vårt samhälle kan vi stärka både bildning och sammanhållning. Kulturkanonen kan fungera som en gemensam referensram som binder samman generationer och bakgrunder, och ge fler möjlighet att upptäcka och känna delaktighet i det svenska kulturarvet, samtidigt som den inspirerar till nya tolkningar och skapande möten.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande

Ansvarsområde

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande ansvarar för bland annat idrotts- och fritidsverksamhet, fritidsgårdar, fritidsbåtshamnar, friluftsområden, stödjande och förebyggande verksamhet och föreningsstöd till idrottsföreningar. Inom den förebyggande verksamheten finns bland annat familjecentrum med öppen förskola och öppen fritidsverksamhet

Sverigedemokraternas mål

- Under planperioden stärks barn och ungas delaktighet i föreningslivet

Det ekonomiska stöd vi ger till ideella föreningar för deras verksamhet är en del av folkhemmets tanke. Idrott och föreningsliv stärker våra barn och ungdomar och vi vill stimulera att fler barn kommer i kontakt med och deltar i fritidsaktiviteter. Föreningsbidraget är något som behövs ses över årligen.

- Under planperioden ökar trygghet och ohälsa förebyggs

Idrott och föreningsliv stärker folkhälsan och därmed förhindrar och förebygger vi psykisk och fysisk ohälsa i alla åldrar.

Fritidsgårdar ska bidra till våra barn och ungdomars trygghet och brottsförebyggande arbete.

- Under planperioden utvecklas och upprätthålls goda förutsättningar för ett aktivt fritidsliv

Våra idrottsanläggningar, friluftsområden och småbåtshamnar ska hålla hög standard för att så många som möjligt ska kunna nyttja dessa. Familjerådgivningen ska vara lättillgänglig för att stödja familjers välmående och folkhälsa.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	399,9
Ramjustering mellan nämnder	8,2
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	
Satsning på friluftsområden - Förstärkt satsning under 2025	-1,0
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	0,2
Tillkommande övriga driftskostnader - investeringar	1,2
Pris och lönekomensation	7,2
Utökat föreningsstöd - Ramhöjande satsning 2025	
1 000 feriepraktikplatser för barn och unga - Ramhöjande satsning 2025	
Lögarängsbadet - avtal	-1,3
Korrigerig ram	
Ökat föreningsstöd till barn och unga	2,0
Ökad drift och underhåll av anläggningar och friluftsområden	1,0
Trygghetssatsning	5,0
Årets budget	422,4
Ökning budgetram	14,3
% Ökning	3,5%

Ej utnyttjad ram för avtal Lögarängsbadet

Under 2025 förstärktes ramen på grund av nytt avtal för Lögarängsbadet. Eftersom den prognostiserade kostnaden 2025 blev lägre minskar den ekonomiska tilldelningen inför 2026.

Satsningar

- Ökat föreningsstöd till barn och unga

Föreningsverksamheten bidrar till barnens och ungdomarnas välmående, minskar stress samt förebygger både fysisk och psykisk ohälsa. Dessutom främjar den gemenskap, ansvarstagande och social sammanhållning.

- **Ökad drift och underhåll av anläggningar och friluftsområden**

Drift och underhåll av idrottsanläggningar, friluftsområden och småbåtshamnar ses över för att säkerställa hög standard och trygghet. Det inkluderar skötsel av planer, hallar och bryggor, underhåll av stigar, lekplatser och utegym, reparation av byggnader och utrustning samt renhållning, belysning och säkerhetsåtgärder.

- **Trygghetssatsning**

Trygga miljöer i idrottshallar och på planer genom god belysning, övervakning och säkerhetsrutiner. Utbilda ledare i konflikthantering och mobbningsförebyggande. Arrangera fler aktiviteter där vuxna finns närvarande.

Samarbete med polis, socialtjänst och skola för förebyggande arbete mot brott och våld.

Byggnadsnämnden

Ansvarsområde

Byggnadsnämnden ansvarar för fysisk planering samt myndighetsutövning i samband med detaljplanering, bygglov samt för tillsyn av byggnadsverksamheten i kommunen. Nämnden ansvarar även för bland annat kommunens lantmäteriverksamhet, geografisk information och beslutar om nya namn på kvarter, gator och torg.

Sverigedemokraternas mål

- **Under planperioden bevaras och stärks lokal karaktär och traditionell arkitektur**

Varje stad och ort har sin historia och arkitektur. Det är många gånger det som ger platsen sin karaktär och även gynnar staden i turism och attraktivitet. En lokal patriotism och stolthet över sin kommun ger samhörighet. Därför är det mycket viktigt att stor hänsyn tas till detta när ny- eller ombyggnation görs. En återspeglning av närområdets karaktär och historia är att eftersträva.

- **Under planperioden skapas trygga, varierade och trivsamma boendemiljöer**

Kommunen bör eftersträva varierade boendeformer och småskalighet vid planering av nya bostadsområden. Samhällsmiljöns utformning är av stor betydelse för såväl kommuninvånarnas trygghet, trivsel och hälsa som för den ekonomiska tillväxten och miljön. Ett brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv ska vara en självklar del av samhällsplaneringen. Miljöer som riskerar att skapa känslor av otrygghet eller underlättar för brottslig verksamhet ska motverkas och förändras.

- Under planperioden främjas grönområden och tillgänglighet säkerställs

Grönområden är av stor betydelse för människors trivsel och hälsa och bör därför finnas i stor omfattning. Oaktsam förtätning måste undvikas. Parkeringsplatser och bilvänlighet måste bejakas för att främja invånarnas frihet och skapa tillväxt i alla delar av kommunen.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Byggnadsnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	33,7
Ramjustering mellan nämnder	-11,5
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	
Tillkommande driftskostnader - investeringar	
Pris och lönekomensation	0,6
Förändrat lagkrav - EU:s öppna data direktiv (Påverkar möjlighet till ers geodata)	0,5
Förändrat lagkrav - Nya plan- och bygglagen (PBL)	1,1
Årets budget	24,4
Ökning budgetram	2,2
% Ökning	9,9%

Förändrat lagkrav - EU:s öppna data direktiv (Påverkar möjlighet till ers geodata)

Nämnden ekonomiska tilldelning utökas för att kompensera för intäktsbortfall med anledning av EU:s öppna data-direktiv som anger att myndigheter sedan februari 2025 är skyldiga att se till att detta finns tillgängligt för nedladdning avgiftsfritt.

Förändrat lagkrav - Nya plan- och bygglagen (PBL)

Beslut om nya plan- och bygglagen förväntas tas i oktober 2025 och träda i kraft redan 1 december samma år. Ekonomiska konsekvenser bedömts och kompenseras genom ramhöjning.

Tekniska nämnden

Ansvarsområde

Tekniska nämnden ansvarar bland annat för gator och parker (ej Skultuna kommundel), trafik- och parkeringsfrågor, gatu- och torghandel, kollektivtrafik inklusive båttrafik till öarna i Mälaren, färdtjänst samt förvaltning av kommunens campingplats vid Johannisberg.

Sverigedemokraternas mål

- Under planperioden ska tekniska nämnden säkerställa att kommunen ska vara attraktiv och välskött

Västerås ska vara en snygg, trygg och ren kommun. Stadens offentliga miljö ska vara attraktiv för besökare och medborgare. Därför behövs prioriteringar i drift och underhåll. Citykärnans aktivitet, liv och hälsa är viktig för stadens utveckling och det offentliga rummet bör smyckas i enlighet med stadens karaktär och historia. Rensning av ogräs och röjning av oönskad vegetation är eftersatt och behöver prioriteras för att slippa höga kostnader i framtiden.

- Under planperioden ska tekniska nämnden arbeta för en effektiv och trygg kollektivtrafik

Kollektivtrafiken ska utvecklas genom att sätta resenärernas trygghet i första rummet och samtidigt göra resorna mer prisvärda. Vi vill öka självfinansieringsgraden och säkerställa att kollektivtrafiken drivs med det billigaste och mest effektiva drivmedlet, för att hålla nere kostnaderna för både kommunen och resenärerna. Målsättningen är en trygg, tillgänglig och ekonomiskt hållbar kollektivtrafik som fler vill använda.

- Under planperioden ska tekniska nämnden värna en ansvarsfull användning av natur och offentliga ytor

Främja biologisk mångfald och medborgarnas rekreation genom att utveckla parker, torg och naturmiljöer på ett ansvarsfullt sätt, samt genomföra kostnadseffektiv snöröjning och halkbekämpning.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Tekniska nämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	711,2
Ramjustering mellan nämnder	0,4
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	
Satsning på underhåll - Förstärkt satsning under 2025	-10,0
Kollektivtrafiksatsning för att ge förutsättningar för ökat resande - Förstärkt satsning under 2025	-5,0
Pilotprojekt: Växla skolskjuts mot mer kollektivtrafik - Förstärkt satsning under 2025	-4,0
Demografi och volym - Befintligt kollektivtrafikutbud (allmän/särskild trafik)	8,5
Demografi och volym - kollektivtrafik övrigt	3,8
Korrigerig ram - skattebefrielse biogas	-12,3
Tillkommande kapitalkostnader (Ordinarie, Underhåll, Strategiska)	1,5
Utökade skötselytor, ökad driftskostnad till följd av investeringar i staden	4,5
Ej utnyttjad ram kollektivtrafiken	
Trygga stråk - Ramhöjande satsning 2025	
Sänkta taxor i kollektivtrafiken för barn och ungdomar - Ramhöjande satsning 2025	
Korrigerig ram	
Pris och lönekomensation	5,6
Trygghetssatsning	6,0
Årets budget	710,2
Ökning budgetram	-1,4
% Ökning	-0,2%

Demografi och volym - Befintligt kollektivtrafikutbud (allmän/särskild trafik)

Ramavtalet med Region Västmanland ökar kostnaderna för befintlig kollektivtrafik (allmän och särskild) med 8,5 miljoner kronor inför kommande år.

Demografi och volym - Övrig kollektivtrafik

Ramen justeras för helårseffekt av tidigare beslutad satsning på sänkta taxor i kollektivtrafik för barn och unga. Nämnden tilldelas även ospecificerad komensation i syfte att bibehålla nuvarande ekonomisk ram, trots minskade kostnader till följd av skattebefrielse på biogas.

Korrigerig av ram - Skattebefrielse på biogas

Ramen justeras utifrån minskade kostnader till följd av skattebefrielse på biogas.

Utökade skötselytor

Ramen justeras för ökade volymer av skötselytor i takt med att staden växer.

Satsningar

- Trygghet

Det är viktigt att gator, parker och andra offentliga miljöer är väl belysta och underhållna. God belysning längs gång- och cykelvägar, torg och parker. Regelbunden rensning av ogräs, beskärning av buskar och träd samt borttagning av skräp minskar mörka eller dolda platser där otrygghet kan uppstå. Trygghetsåtgärder som övervakningskameror på torg, parkeringsplatser och vid kollektivtrafikpunkter samt patrullering av trygghetsvårdar kan ytterligare öka säkerheten.

Fastighetsnämnden

Ansvarsområde

Fastighetsnämnden har det övergripande ansvaret för strategi, planering och försörjning av stadens samhällsfastigheter. Uppdraget innefattar förvaltning av Västerås stads fastighetsbestånd, vilket inkluderar drift, underhåll, byggnation och rivning av byggnader för att säkerställa både ekonomisk avkastning och största möjliga nytta.

Fastighetsnämnden ansvarar även för att tillhandahålla lokaler för kommunal service samt bostäder för personer med biståndsbeslut. Förvaltningen omfattar totalt 1 010 000 kvm lokaler, varav 600 000 kvm är egenägda och 410 000 kvm inhyrda. Detta kräver en noggrann ekonomisk planering för långsiktig värdeutveckling samt för att säkerställa att stadens lokaler är kostnadseffektiva, funktionella, ändamålsenliga och hållbara.

Sverigedemokraternas mål

- Under planperioden ökar nyttjandegraden av Västerås stads lokaler

Västerås stads verksamheter har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. För att uppnå detta behöver nyttjandegraden av stadens lokaler öka, bland annat genom att se över både stadens och dess intressenters lokalbehov och lokalutnyttjande. Arbetet med att minska underhållsskulden prioriteras, för att säkerställa långsiktigt hållbara och välfungerande fastigheter.

- Under planperioden minskar värmeförbrukningen och andelen köpt el i Västerås stads lokaler

Nämnden har ett strukturerat arbete avseende energieffektivisering. Att arbeta med att se över värmeförbrukningen bidrar till minskade kostnader och långsiktig hållbarhet.

Nämndens avkastningskrav

Fastighetsnämnden, mnkr	Budget 2026
Budgetram/resultatkrav	
Årets resultat	
Skollokaler	2,8
Verksamhetslokaler	
Särskilt boende	
Effektivisering utifrån tidigare beslut	3,1
Totalt avkastningskrav för fastighetsnämnd	5,9

Miljö- och konsumentnämnden

Ansvarsområde

Miljö- och konsumentnämnden ansvarar för att skydda människors hälsa och miljön, både nu och i framtiden. Genom miljö- och hälsoskyddsförvaltningen bedrivs ett omfattande tillsyns- och informationsarbete inom områden som miljöskydd, kemikalier, livsmedel, smittskydd, alkohol och tobak. Nämnden har även ansvar för kommunens konsumentjuridiska rådgivning.

Sverigedemokraternas mål

- Under perioden utvecklas nämndens digitala tjänster så de blir mer lättillgängliga och användarvänliga för kommunens invånare och de verksamheter som nämnden har tillsyn över.

Nämndens digitala tjänster blir mer lättillgängliga och användarvänliga. E-tjänsterna ska uppdateras tekniskt, språkligt och innehållsmässigt för att bättre möta användarnas behov. Nämnden förbättrar informationen om e-tjänsterna, så att företag och invånare enkelt kan hitta och använda dem. Dessutom arbetar man med utveckling av Västerås stads webb för att ytterligare öka tillgängligheten till

- Under planperioden ökar kunskapen om aktuella lagar, regler och tillstånd hos de verksamheter som nämnden har tillsyn över, samtidigt som kunskapen om företagens villkor ökar i nämnden och förvaltningen

Nämnden samverkar med Visit Västerås i att utbilda handläggare och ledamöter om företagsklimatet i Västerås. Handläggarna deltar även i den årliga företagsklimatdagen. Nämnden informerar om lagar, regler och tillstånd vid branschträffar och förbättrar informationen på Västerås stads webb för att göra det enklare för företagare att hitta stöd. Utbildningar och riktade informationsinsatser om miljöfarliga verksamheter genomförs också.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Miljö- och konsumentnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	26,9
Ramjustering mellan nämnder	0,1
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	
Tillkommande driftskostnader - investeringar	-0,2
Pris och lönekomensation	0,7
Förändrade lagkrav - PFAS	0,9
Tillsyn och myndighetssamverkan	2,0
Årets budget	30,4
Ökning budgetram	3,4
% Ökning	12,6%

Förändrade lagkrav - PFAS

Nämnden ekonomiska tilldelning förstärkt inför 2026 med anledning av förändrad lagstiftning PFAS

Satsningar

- **Tillsyn och myndighetssamverkan**

En ökad myndighetssamverkan är avgörande för att effektivt kunna motverka och försvåra brottslig verksamhet inom kommunens tillsynsområden för miljö och hälsa. Genom att kommunen samverkar med exempelvis polis, Skatteverket, Arbetsmiljöverket och andra relevanta myndigheter kan kontroller samordnas och information delas på ett strukturerat sätt. Detta ökar möjligheterna att upptäcka oegentligheter som svartarbete, svartklubbar eller annan kriminell ekonomi, samtidigt som det skapar en mer enhetlig och rättssäker tillsyn. Ett nära samarbete stärker dessutom den förebyggande effekten – verksamheter ser att kontrollerna är samordnade och konsekventa, vilket i sig verkar avskräckande mot fusk och brott.

Kommunstyrelsen

Ansvarsområde

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för koncernens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsens övergripande uppgifter är att leda och samordna förvaltningen av kommunens ansvarsområden och ha uppsikt över nämndernas och bolagens verksamheter. Kommunstyrelsen förbereder och yttrar sig i alla ärenden som kommunfullmäktige ska behandla och ansvarar för att verkställa fullmäktiges beslut. Kommunstyrelsen fullgör även andra uppdrag som fullmäktige delegerat. Kommunstyrelsens stöds av stadsledningskontoret, som leder, styr och utvecklar Västerås stads organisation och verksamheten.

Sverigedemokraternas mål

- **Under planperioden minskar kriminaliteten i kommunen**

För att minska kriminaliteten och risken att bli utsatt för brott i hela kommunen vill vi ha en tät samverkan med polisen. Vi tillför resurser för ett strategiskt och effektivt trygghetsskapande i hela kommunen.

- **Under perioden förbättras näringslivsklimatet i kommunen**

Undersökningar visar att företagen i Västerås förväntar sig mer av både politiker och tjänstemän beträffande attityder och information till företag. Även brottsligheten påverkar kommunens ranking.

- **Under planperioden ökar attraktiviteten och antalet besökare till kommunen**

Sverigedemokraterna vill stärka platsvarumärket Västerås så att fler väljer att besöka eller flytta till kommunen. Attraktiviteten till platsen är en förutsättning för en positiv befolkningsökning.

Med ett pågående krig i Europa och ett osäkert omvärldsläge ser vi behov att stärka den civila beredskapen.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Kommunstyrelsen, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	266,0
Ramjustering mellan nämnder	15,1
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	-0,4
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	1,5
Pris och lönekomensation	7,2
Näringslivssatsning (2026)	15,0
Årets budget	304,4
Ökning budgetram	23,3
% Ökning	8,3%
Tomträtter	54,0
Markförvaltning och övrigt	1,0
Totalt avkastningskrav för Kommunstyrelsen (Markförvaltning och tomträtter)	55,0

Avkastningskrav

Markförvaltningen och tomträtter gör att kommunstyrelsen har ett avkastningskrav under kommande år.

Satsningar

• Näringslivssatsning

Genom att stärka förutsättningarna för företagande kan fler arbetstillfällen skapas, innovationskraften öka och lokala entreprenörer få bättre stöd. En förbättrad dialog mellan kommunen och näringslivet bidrar också till att förenkla regelverk, minska byråkrati och locka nya etableringar till Västerås, något som i längden stärker hela regionens tillväxt och attraktionskraft.

Valnämnden

Ansvarsområde

Nämnden är en lokal valmyndighet som ansvarar för planering och genomförande av allmänna val till riksdag, kommun och region samt val till Europaparlamentet. Nämnden är även ansvarig för genomförandet av nationella eller kommunala folkomröstningar.

Sverigedemokraternas mål

- Under planperioden ökar tillgängligheten under förtidsröstning och valdag.

Varje röst räknas och ingen ska hindras från att delta på grund av praktiska eller fysiska hinder. Tillgängligheten vid förtidsröstning och på valdagen ska vara hög, vilket innebär att alla, oavsett ålder, fysisk förmåga eller arbetssituation, ska ha möjlighet att rösta på ett enkelt, tryggt och flexibelt sätt

Nämndens ekonomiska tilldelning

Valnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	3,4
Ramjustering mellan nämnder	
Demografi och volym – valår	4,9
Pris och lönekomensation	0,1
Årets budget	8,4
Ökning budgetram	5,0
% Ökning	147,1

Demografi och volym – valår

Nämndens ekonomiska tilldelning ökar kraftigt vid valår. Eftersom det ska genomföras allmänna val under 2026 har den ekonomiska tilldelningen ökat. Nämndens ekonomiska tilldelning har även ökat med anledning av fler antal valdistrikt samt utifrån uppdrag från kommunfullmäktige om distribution av namnvalsedlar.

Överförmyndar- nämnden

Ansvarsområde

Överförmyndarnämnden ansvarar för att kontrollera förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap i enlighet med rådande lagstiftning. Tillsynen ska garantera rätten åt personer som inte kan ta hand om sig själva, förvalta sin egendom eller på annat sätt tillvarata sina rättigheter. Nämnden utför även överförmyndarverksamhet på uppdrag av Sala kommun.

Sverigedemokraternas mål

- Under planperioden ökar tryggheten och säkerheten för klienterna

De som får uppdrag som stödperson ska kontrolleras och säkerställas vara kompetent för uppgiften. Den enskilde och dennes anhöriga ska känna sig trygga med den stödperson de erbjuds.

- Under perioden skapas samverkan mellan kommuner för ökad likvärdighet

Skillnaderna mellan de olika överförmyndarnämnderna bland våra närmsta kommuner ska minska och förutsättningarna och de villkor som gäller för att vara god man ska bli mer likvärdiga. En samverkan upprättas för att säkerställa likabehandling i ärenden och ersättning för ideella stödpersoner.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Överförmyndarnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	17,0
Ramjustering mellan nämnder	
Pris och lönekompensation	0,5
Höjd ersättning till förvaltare och gode män	1,0
Årets budget	18,5
Ökning budgetram	1,5
% Ökning	8,8%

Satsningar

- Höjd ersättning till förvaltare och gode män

Det svenska systemet med att utse god man och förvaltare som arbetar idéellt, men under kontroll, med denna service har en lång historia. Ersättningen behöver ses över och räknas upp.

Stadsgemensamma kostnader

Stadsgemensamma kostnader är kostnader som inte tillhör någon enskild nämnds ansvarsområde, alternativt budgetavsättningar där kostnadsfördelning till nämnd är osäker vid budgettillfället.

Medlemsbidraget för Räddningstjänsten Mälardalen räknas upp enligt PKV-index (prisutveckling i kommunal verksamhet). Bidraget inkluderar även pensionskostnader för SAP-R-avtalet och utbetalning av äldre avsättningar. Inför 2026 ökar medlemsbidraget utöver PKV till förbundet med anledning av behov av kompensation för helårseffekt avseende investeringskostnader (Eriksberg) samt strukturell justering av för tidigare låg kompensation av pensionskostnader.

Medlemsbidragen till Kommunalförbunden Västmanlandsmusiken och Västmanlands teater räknas upp enligt överenskommelse med Region Västmanland. Inför 2026 innehåller tilldelad ram ett förhöjt medlemsbidrag till Västmanlands teatern med anledning av investeringskostnader.

Västerås stads andel av bidragsramen till Västerås flygplats, som motsvarar en ägarandel om 50 procent, finns budgeterad här.

Pensionsutbetalningar inklusive löneskatt för stadens ansvarsförbindelse budgeteras också här. Detta är gamla skuldåtaganden för anställda som inte längre är i tjänst och belastar därför inte respektive verksamhet via personalomkostnadspåslag. En del av kostnaden redovisas som räntekostnad och återfinns under stadens finansnetto.

Avkastningskrav på fastighet samt kommunstyrelsen via externa hyresavtal, markförvaltning och tomträtter budgeteras som en intäktspost.

Hamnen behöver anslagsfinansieras under kommande år enligt nuvarande prognos. För att kostnaderna inte ska belasta fastighetsnämndens resultat så finns en avsättning inom stadsgemensamma kostnader.

Ej fördelade driftkostnader till följd av beslutad investeringsplan avser fastighetsinvesteringar och reinvesteringar ansvarig nämnd ej är fastställd. Budgetmedel finns avsatt för att kunna kompensera berörd nämnd när fördelningen blir känd.

Ej fördelade driftkostnader till följd av beslutad investeringsplan avser fastighetsinvesteringar och reinvesteringar ansvarig nämnd ej är fastställd. Budgetmedel finns avsatt för att kunna kompensera berörd nämnd när fördelningen blir känd.

En detaljplanereserv finns avsatt för att kunna finansiera projekt i tidiga skeden för projekt 2029 och framåt.

En kommungemensam reserv finns i budgeten motsvarande 10 miljoner kronor för oförutsedda händelser.

En budgettram finns avsatt centralt ämnad för fastighetsnämnden då ökad internränta från 1,5 procent till 2,5 procent som inte går att ta ut via rullande hyresavtal. Avtalen skrivs med fem års intervall med hyresgästerna, vilket gör att den höjda räntan inte finansieras via befintliga hyresavtal.

För att fastighetsnämnden inte ska behöva effektivisera hela denna kostnadsökning sätts en budgetpost av för att möta kostnaderna till viss del.

Kostnader för rivning, sanering och hantering av miljöskulder har avsatts centralt, då dessa inte får redovisas som en del av investeringsprojektens anskaffningsvärde enligt gällande redovisningsprinciper.

En kostnad för utdelning via Kulturfonden samt Asköviksfonden budgeteras inom den centrala budgetramen. Detta för att kunna dela ut ett internt bidrag till kulturnämnden samt tekniska nämnden under kommande år.

Budgetmedel för ett fortsatt arbetet med uppbyggnad av beredskapsnivå för 2030.

För att säkerställa en effektiv och ansvarsfull användning av skattemedel bör Västerås kommun minska kostnaderna för konsultköp, HR och kommunikation. Ett minskat beroende av externa konsulter stärker den interna kompetensen och främjar långsiktig hållbarhet. Genom att effektivisera administrativa processer inom HR och prioritera nödvändig, syftesstyrd kommunikation kan resurser frigöras till kärnverksamheterna. Därigenom stärks kommunens ekonomiska stabilitet och förtroendet för dess resursanvändning.

Inför budgetåret 2026 har Västerås stad genomfört en strategisk omfördelning av vissa lokalkostnader. Kostnader för skyddsrum inom skola, tidigare belastade på Grundskolenämnden och Utbildningsnämnden, samt kostnader för ej nyttjade lokaler inom Förskolenämnden, har flyttats från respektive nämnd till stadsgemensamma kostnader. Syftet med denna förändring är att skapa bättre förutsättningar för ett mer effektivt och flexibelt utnyttjande av stadens lokaler. Genom att samla kostnaderna centralt kan Västerås stad i högre grad samordna lokalresurser, minska tomgångskostnader och främja en hållbar och behovsstyrd lokalplanering.

Stadsgemensamma kostnader mnkr	Budget 2026
Räddningstjänsten Mälardalen	132,4
Bemannning räddningstjänst Skultuna	1,3
Medlemsbidrag till Västmanlandsmusiken	35,6
Medlemsbidrag till Västmanlandsteatern	14,7
Ägarbidrag till Nya Västerås Flygplats AB	15,0
Pensionsutbetalningar och avsättning pensioner exkl räntekostnader	196,7
Interna ränteintäkter	-187,0
Avkastningskrav (Kommunstyrelse och Fastighet)	-60,9
Finansiering/Avkastningskrav Hamnen	0,5
Ej fördelade driftkostnader till följd av reviderad investeringsplan	4,5
Detaljplanekostnader	4,2
Kommungemensam reserv	10,0
Ökade räntekostnader från 1,5–2,5%, befintliga anläggningar (bidrag till FN)	7,5
Reglering semesterlöneskuld	9,0
Budget miljöskulder, rivning, sanering mm	25,0
Utdelning Kulturfonden och Asköviksfonden	3,1
Justeringspost externa finansiella kostnader – andra nämnder	-60,0
IT-system	29,6
Oslo–Sthlm 2.55	2,2
Civilberedskap – Fortsatt uppbyggnad av beredskapsförmågan	8,0
Lokalkostnader (Skyddsrum)	3,1
Lokalbank – Västerås stad	2,5
Minskade konsultköp, HR och kommunikation	-20,0
Bankkostnader, provisionskostnader och kreditlöften	11,5
Årets budget	188,5
Förändring budgetram	-66,2
% Minskning	-26,0%

Kommunrevisionen

Ansvarsområden

Kommunrevisionen består av förtroendevalda revisorer som väljs av kommunfullmäktige och ansvarar för att granska och kontrollera den kommunala verksamheten som bedrivs av nämnder och styrelser. Revisionen granskar och prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig. Revisionen har även ansvar för att granska verksamheten i Västerås stads aktiebolag, kommunalförbund och stiftelser genom lekmanrevisorerna.

Kommunrevisionens budget anges här endast för att tydliggöra helheten. Budgeten för verksamheten bereds formellt mellan kommunfullmäktiges presidium och kommunrevisionen.

Kommunrevisionen, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	5,0
Ramjustering mellan nämnder	
Pris och lönekomensation	0,2
Årets budget	5,2
Ökning budgetram	5,0
% Ökning	147,1

Bolag och kommunalförbund inom koncernen

En betydande del av Västerås stads verksamhet bedrivs i bolag och kommunalförbund. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för koncernens resultat och ekonomiska ställning. De kommunala bolagens budget utgör också ett viktigt underlag som information till kommunfullmäktige.

I Västerås Stadshuskoncernen ingår moderbolaget Västerås Stadshus AB samt dotterbolagen Mälarenergi AB, Bostads Mimer AB, Västerås Stads Strategiska Fastigheter AB och Västerås Parkeringsbolag AB.

Finansiella mål för koncernen

Kommunfullmäktige har beslutat om ett finansiellt mål för Västerås stads koncern avseende soliditeten. Soliditeten nedan är preliminär och baseras på uppdaterade prognoser från bolagen i samband med delårsrapporten i september 2025. Ny tioårsplan för bolagen beslutas först under november 2025 av respektive styrelse. I ägardirektiven finns också mål uppsatta:

Mälarenergikoncernen

- Avkastning på totalt kapital exklusive VA ska i genomsnitt över fyra år vara 6,0 procent.
- Soliditet exklusive minoritetens andel ska vara minst 30 procent.

Mimerkoncernen

- Ska senast 2028 ha en soliditet som överstiger 30 procent. Den får inte understiga 25 procent.
- Ska senast 2028 ha en avkastning på totalt kapital på minst 4 procent, affärsplanen (tioårsplanen) skall aldrig understiga en avkastning på totalt kapital på minst 3 procent fram till 2028, exklusive större försäljningar av hyresbostäder i det ordinära beståndet.

Västerås Stads Strategiska fastigheter AB

- Ska långsiktigt ha en soliditet på lägst 30 procent.
- Ska minst ha ett positivt resultat efter skatt.

Västerås Parkerings AB

- Soliditeten ska uppgå till minst 12 procent under uppbyggnadsfasen och därefter minst 30 procent.
- Avkastningen på totalt kapital ska vara minst 5 procent. Under uppbyggnadstiden kan avvikelse förekomma enskilda år. Affärsplanens tioårsplan ska över tiden visa en avkastning på minst 5 procent.

Nya Västerås Flygplats AB

- Resultat efter finansnetto ska vara bättre eller i enlighet med beslut på ägarsamråd.

Mälarhamnar AB

- Ska ge en avkastning på lägst 5 procent på totalt kapital.
- Soliditeten ska vara lägst 30 procent.
- Ska erlägga en årlig utdelning till ägarna om 0,7 miljoner kronor, vilket innebär 0,4 miljoner kronor för Västerås stad.

Nyckeltal	2022	2023	2024	Prognos 2025	Budget 2026	Mål
Västerås stads koncerns soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och exklusive internbanken ska vara minst 30 %.	37,0	38,3	38,4	>30,0	>30,0	Minst 30

Finansiella rapporter och tabeller

Not 1, Kommunalskatt, generella statsbidrag och utjämning										Budget 2026	
Skatteintäkter										9 481,2	
Inkomstutjämning										1 554,9	
Kostnadsutjämning										-58,0	
Regleringspost										382,4	
Införandebidrag										0,0	
LSS-utjämning										-136,3	
Generella bidrag										0,0	
Fastighetsavgift										322,1	
Summa										11 546,4	
Ökning jfr bud										345,2	
Ökning (%)										3,1%	
Not 2, Finansiella intäkter										Budget 2026	
Utdelning kommunala bolag										150,0	
Utdelning kulturfonden										3,0	
Utdelning asköviksfonden										0,1	
Ränteintäkter, internbanken										367,2	
Summa externa finansiella intäkter										520,3	
Not 2, Finansiella kostnader										Budget 2026	
Räntekostnader, internbanken										-289,1	
Räntekostnader, pensionsavsättning										-15,9	
Finansiell leasing, fastigheter										-60	
Övriga räntekostnader, andra nämnder										0,0	
Summa externa finansiella kostnader										-365,0	
Befolkningsutveckling, enligt Västerås stads befolkningsprognos – april 2025											
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2033	2034	2024–2034	%
Förskola samt pedagogisk omsorg	1–5 år	8 904	8 745	8 605	8 500	8 420	8 465	8 780	8 915	11	0%
Förskoleklass	6 år	1 944	1 895	1 890	1 820	1 805	1 700	1 730	1 750	-194	-10%
Fritidshem	6–12 år	13 403	13 375	13 405	13 295	13 240	13 050	12 465	12 410	-993	-7%
Grundskola	7–15 år	17 232	17 330	17 335	17 345	17 240	17 185	16 610	16 440	-792	-5%
Gymnasieskola	16–18 år	5 816	5 840	5 855	5 920	5 990	5 965	5 965	6 040	224	4%
Äldreomsorg	65–79 år	21 725	21 650	21 615	21 615	21 840	22 160	23 955	24 270	2 545	12%
Äldreomsorg	80+ år	9 916	10 350	10 780	11 155	11 445	11 685	11 965	12 025	2 109	21%
Totalt antal invånare	0–100 år	160 634	161 550	162 350	163 085	163 800	164 515	167 420	168 185	7 551	6%

Förslag till årsplan 2026 – 2028

Förslag till beslut:

1. Sverigedemokraternas årsplan för Västerås stad 2026 fastställs.
2. Den kommunala skattesatsen fastställs för år 2026 till 20,36 procent.
3. Nämndmål för samtliga nämnder fastställs enligt Sverigedemokraternas årsplan för Västerås stad 2026.
4. Följande uppdrag beslutas:
 - a. Samtliga nämnder får i uppdrag att genomföra åtgärder för att öka tryggheten i Västerås. Kommunstyrelsen ansvarar för att stödja och vägleda nämnderna.
 - b. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ekonomiska styrmedel som ska stimulera nämndernas viktiga arbete för att uppnå trygghet, samt prioritera åtgärder kopplade till det.
 - c. Stadsledningskontoret får i uppdrag att fördela effektiviseringskravet på 20 miljoner kronor för att minska konsult, HR- och kommunikationskostnader till nämnderna.
 - d. Tekniska nämnden får i uppdrag att öka kollektivtrafikens tillgänglighet med fokus på landsbygden.
5. Resultatbudgeten för år 2026 fastställs enligt Sverigedemokraternas årsplan för Västerås stad 2026 med ett ekonomiskt resultat på 81,3 mnkr, motsvarande 0,7 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

6. Västerås Stadshus AB ska lämna utdelning till Västerås stad med 150,0 mnkr 2026.

7. Långsiktiga finansiella mål fastställs enligt följande:

a. Västerås stads koncerns soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser ska vara minst 30 procent.

b. Västerås stads soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och exklusive internbanken ska vara minst 40 procent.

c. Västerås stads resultat exklusive realisationsvinster och exploatering ska över tid uppgå till 2,5 procent av skatteintäkter, bidrag och utjämning.

d. Västerås stads nettoupplåning för egen räkning ska inte överstiga 3 000 mnkr. Nettoupplåning är lika med upplåning minus upplånad likviditet.

8. Driftbudget och resultatkrav för respektive nämnd och styrelse för 2026 fastställs enligt följande:

Driftsbudget 2026	Belopp, mnkr
Förskolenämnden	1 282,7
Grundskolenämnden	2 822,1
Utbildningsnämnden	1 030,2
Skultuna kommunaldelsnämnd	166,7
Äldrenämnden	2 092,5
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	1 131,6
Individ- och familjenämnden	761,2
Arbetsmarknadsnämnden	420,4
Överförmyndarnämnden	18,5
Kulturnämnden	200,7
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	422,4
Tekniska nämnden	710,2
Byggnadsnämnden	24,4
Miljö- och konsumentnämnden	30,4
Kommunstyrelsen	304,4
Kommunrevisionen	5,2
Valnämnden	8,4
Stadsgemensamma kostnader	188,5
Verksamhetens nettokostnader	11 620,5

9. Låneram för Västerås Stadshus AB ska för år 2026 uppgå till 14 000 mnkr, för moderbolaget att löpande fördela inom Västerås Stadshus AB.

10. Västerås stads totala upplåningsram för år 2026 ska uppgå till 17 000 mnkr, i syfte att finansiera hela kommunkoncernen med kommunen, dess bolag och kommunalförbund.

11. Kulturfondens utdelning 2026 beslutas vara 3 mnkr och tillfaller kulturnämnden.

12. Asköviksfondens utdelning 2026 beslutas vara 0,1 mnkr och tillfaller tekniska nämnden.

13. Kommunstyrelsen får mandat att göra teknisk justering av resultaträkningens olika poster och teknisk justering mellan nämnder, under förutsättning att det inte påverkar budgeterat resultat för året.

Erik Johansson
Gruppledare och oppositionsråd

Gisela Carstinge
Vice gruppledare